



רְטוּמוֹת

הַצְעוֹת הַחֹק

25 בינואר 1952

100

כ"ז בטבת תשי"ב

עמוד

104

הצעת חוק לתיקון מקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 2), תשי"ב-1952

חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 2), תשי"ב—1952

- | | |
|---|---|
| <p>1. פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח—1948, תתוקן כך :
 בסעיף 10, במקום סעיף קטן (ג), יבוא סעיף קטן זה :
 „(ג) הוראות סעיף זה חלות גם על תקנות כמשמעותן בסעיף 8 ועל תקנות-שעת-חירום כמשמעותן בסעיף 9.”</p> <p>2. תקנות-שעת-חירום (קיום תקפן של הוראות), תשי"ב—1951² — בטלות.</p> <p>3. תקפו של סעיף 1 לחוק זה הוא מיום 1 באייר תש"ח (15 במאי 1948).</p> | <p>תיקון הפקודה</p> <p>ביטול</p> <p>תחילת חוק</p> |
|---|---|

דברי הסבר

הפרק השלישי לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח—1948, דן בנושא „חקיקה” ובו ארבעה סעיפים : סעיף 7 דן בפקודות הנחקקות על ידי מועצת המדינה הזמנית (לפי חוק המעבר, תש"ט—1949, יש לקרוא סעיף זה כיום כמתייחס לחוקים הנחקקים על ידי הכנסת). סעיף 8 דן בתקנות שכל שר רשאי להתקינן לביצוע הפקודות אשר בתחום סמכותו. סעיף 9 מאפשר התקנת תקנות-שעת-חירום בתנאים מסויימים. אחרי שלושת הסעיפים הנ"ל בא סעיף 10, וזה לשונו :

„10. (א) כל פקודה תקבל תוקף ביום פרסומה בעתון הרשמי, בלתי אם נקבע בה כי תקבל תוקף בתאריך מוקדם או מאוחר מיום הפרסום. תאריך העתון הרשמי נחשב כתאריך הפרסום.

(ב) פרסומה של פקודה בעתון הרשמי ישמש ראיה כי אותה פקודה ניתנה ונחתמה כדין.

(ג) הוראות סעיף זה חלות גם על תקנות ותקנות-לשעת-חירום.”

כוונת המחוקק בסעיף קטן (ג) הנ"ל היתה לתקנות שיותקנו על ידי שרים בהתאם לאמור בסעיף 8 ולא לכל דברי חקיקת משנה אחרים שנכללים במונח „תקנות” בפקודת הפירושים, 1945. במלים אחרות, בחוקקו את הסעיף 10 (ג) הנ"ל לא התכוון המחוקק לגרוע מתקפן של ההוראות הנמצאות בחוקים שונים, וביחוד בתקנות ההגנה, 1939, בתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945, בתקנות ההגנה (מניעת רווחים מופקעים), 1944, ובפקודת הפיקוח על המזונות, 1942, המאפשרות התקנת תקנות ללא פרסומן ברשומות. אך בפסק דינו מיום א' בכסלו תשי"ב (30.11.51) בתיק בג"צ 220/51, פסק ביה"ד העליון כי תקפן של הוראות אלה פג מכללא בתוקף הוראות סעיף 10 הנ"ל.

לאור ההכרח הדחוף לקיים את הצווים והתקנות שנעשו כדין לפי חוקים אלה, אך לא פורסמו ברשומות, התקין ראש הממשלה ביום י"א בכסלו תשי"ב (10.12.51) תקנות-שעת-חירום בדבר קיום תקפן של הוראות מסויימות (ראה : קובץ התקנות 226 מיום י"א בכסלו תשי"ב (10.12.51)). החוק המוצע בא להחליף תקנות-שעת-חירום אלה בחוק של קבע המבדיר את כוונת המחוקק בדבר קיום תקפן החוקי של כל ההוראות המאפשרות התקנת תקנות — כמשמעותן בפקודת הפירושים, 1945 — ללא פרסום ברשומות.

¹ ע"ר מס' 2 מיום י"ב באייר תש"ח (21.5.48), תוס' א', עמ' 1.
² קובץ התקנות 226 מיום י"א בכסלו תשי"ב (10.12.51), עמ' 296.